

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
КАФЕДРА ПІРОТЕХНІЧНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аспекти охорони здоров'я працівників

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова професійна

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

за освітньо-професійною програмою
«Охорона праці», в галузі знань 26 «Цивільна безпека»,
за спеціальністю – 263 «Цивільна безпека».

підготовка другий магістерський
(найменування освітнього ступеня)

Рекомендовано кафедрою піротехнічної та
(назва кафедри)

спеціальної підготовки

на 2023 - 2024 навчальний рік.

Протокол від «31» 08 2023 року № 3

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Аспекти охорони здоров'я працівників»
(назва навчальної дисципліни)

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Аспекти охорони здоров'я працівників» сприяють формуванню у майбутніх фахівців необхідного в їх подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з питань взаємозв'язку життєдіяльності людини із середовищем праці; визначення чинників, причин і параметрів, що сприяють виникненню надзвичайних ситуацій; визначення принципів і способів захисту людей в умовах надзвичайних ситуацій; набуття практичних навичок щодо надання домедичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу.

Даний курс вивчає основні терміни та поняття безпеки життєдіяльності та охорони праці; оволодіння невідкладними діями та організаційними заходами, які спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі практичні заняття проводяться з використанням матеріально-технічної бази кафедри ПтаСП, що дозволяє максимально приблизити до реальних умов відпрацювання питань, які виносяться на заняття.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Світлична Наталія Олександрівна, доцент кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки факультету цивільного захисту, кандидат психологічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська 7, навчальний корпус №2, кабінет № 704.
E-mail	maestro_sna@ukr.net
Наукові інтереси*	Психологія діяльності в особливих умовах, охорона здоров'я працівників, безпека життєдіяльності, домедична допомога, медицина надзвичайних ситуацій, психологічне здоров'я.
Професійні здібності*	Професійні знання та значний досвід викладання дисциплін природничого циклу у закладах вищої освіти
Наукова діяльність за освітнім компонентом	- Соціально-психологічні чинники збереження психологічного здоров'я працівників ДСНС: монографія. Харків : ХНАДУ, 2016. - Соціально-психологічні чинники збереження психологічного здоров'я фахівців ризиконебезпечних професій. Міжнародна науково-практична конференція «Теоретичні та прикладні дослідження в галузі педагогіки, психології та суспільних наук» – Кельце, 2016. – С. 291–294. Особливості психологічного здоров'я працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій різного віку та стажу професійної діяльності.

	<p>Transformations in Contemporary Society: Humanitarian Aspects. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, Opole, 2017.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Peculiarities of self-attitude of antiterrorist operation participants in case of loss of health. Наука і освіта: Науково-практичний журнал Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – Одеса, 2018. – Вип. 1. – С. 110 – 116. (у співавторстві). - особливості самоставлення учасників операції об'єднаних сил при втраті здоров'я. Науковий вісник Херсонського державного університету. Вип. 3. Том 1. – Херсон, 2018. – С. 18-24. - Svitlychna N.. Psychotechnology of volleyball team efficiency formation. Journal of Physical Education and Sport ® (JPES), Vol.19 (issue 2), 2019. – Pp. 1071-1077. (у співавторстві). - Психолого-педагогічні засоби формування позитивного ставлення до власного здоров'я у студентів. Наука і освіта: Науково-практичний журнал Південно-українського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського, №3. – Одеса, 2019. — С. 40-46. - Social Content of Psychological Specialists' Professional Activity. Postmodern Openings. March, 2021 Volume 12, Issue 1. pages: 01-20. ISSN: 2068-0236 e-ISSN: 2069-9387. DOI: https://doi.org/10.18662/po/12.1/242. (Web of Sciences); - Viability and socio-psychological adaptation of athletes of different qualifications in fire and applied sports. Health, sport, rehabilitation, ISSN 2520-2677 (Print) ISSN 2520-2685 (Online). 2021 7(4). (Scopus). - Features of the relationship between the pre-start state and stress resistance in athletes of different qualifications. Journal of Physical Education and Sport, Vol. 23 (issue 1), Art 29, pp. 237 - 246, January 2023. online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051
--	--

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щопонеділка з 16.00 до 17.00 онлайн на платформі Zoom або у кабінеті №704. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з

викладачем.

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у:

формуванні необхідного рівня знань та умінь в ситуаціях, які можуть спричинити виникнення і розвиток небезпек, основи надання першої домедичної допомоги в разі виникнення загроз для здоров'я та життя людини.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Рік підготовки	1-й
Семестр	1-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	2
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	8
- практичні заняття (годин)	2
- семінарські заняття (годин)	-
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	80
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль	екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Освітньо-професійна програма «Охорона праці»

Вивчення дисципліни «Аспекти охорони здоров'я працівників» ґрунтується на знаннях, набутих здобувачами в результаті вивчення низки дисциплін загальної довузівської підготовки.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Охорона праці», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Розробляти, обґрунтовувати та реалізовувати заходи,	ПРН05

спрямовані на ефективне регулювання та забезпечення цивільної безпеки.	
Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики.	ПРН06
Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення під час розв'язання практичних та/або наукових задач.	ПРН07
Оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки та безпеки праці вимогам законодавства під час професійної діяльності.	ПРН13
Аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної та виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж.	ПРН15
Приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси.	ПРН16
Мати знання на тему охорони здоров'я на робочому місці, у тому числі, профілактичної охорони здоров'я, знати структуру служби трудової медицини і обсяг завдань служби трудової медицини та вміти провести процес, пов'язаний з визнанням професійного захворювання, надати першу долікарську допомогу потерпілому, відповідно до рекомендації Європейської Ради з реанімації та усвідомлювати проблеми, пов'язані з охороною здоров'я працівників у робочому середовищі.	ПРН19
Оцінювати небезпеки робочого місця та трудової діяльності, реалізовувати заходи безпеки і покращення умов праці, системно підходити до управління охороною праці, взаємодіючи з підприємствами (організаціями, установами) з питань забезпечення дій у небезпечних ситуаціях.	ПРН22

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	ЗК, ПК
Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності.	ПК01
Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності.	ПК02
Здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів, спрямованих на регулювання	ПК04

техногенної та виробничої безпеки.	
Здатність організувати та проводити моніторинг за визначеними об'єктами, явищами та процесами, аналізувати його результати та розроблювати науково-обґрунтовані рекомендації на підставі отриманих даних.	ПК07
Здатність упроваджувати та реалізовувати заходи з попередження і зниження професійної захворюваності від небезпечних та шкідливих чинників, оцінювати ступінь їх впливу на професійне здоров'я працівників.	ПК09
Здатність реалізовувати державну політику на всіх рівнях працезохоронних відносин та техногенної безпеки з метою усвідомлення гармонійних зв'язків між нормативно-правовим забезпечення та практичною діяльністю.	ПК012

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. Правові та організаційні основи охорони здоров'я працівників.

Тема 1. Безпека людини в надзвичайних ситуаціях.

Тема 2. Порушення життєво важливих функцій організму.

МОДУЛЬ 2 Небезпеки життєдіяльності у виробничій сфері та у побуті.

Тема 3. Безпека людини в життєвому середовищі.

Тема 4. Допомога при невідкладних станах.

Тема 5. Інші невідкладні стани.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (заочна форма):

Назви модулів і тем	Заочна форма					
	Кількість годин за формою навчання					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контрольна робота
1-й семестр						
Модуль 1. Правові та організаційні основи охорони здоров'я працівників.						
Тема 1. Безпека людини в надзвичайних ситуаціях.	18	2	-	-	16	-
Тема 2. Порушення життєво важливих функцій організму.	18	2	-	-	16	МКР-1

Разом за модулем 1	36	4	-	-	32	МКР-1
Модуль 2. Небезпеки життєдіяльності у виробничій сфері та у побуті.						
Тема 3. Безпека людини в життєвому середовищі.	18	2	-	-	16	-
Тема 4. Допомога при невідкладних станах.	18	2	-	-	16	-
Тема 5. Інші невідкладні стани	18	-	2	-	16	МКР-2
Разом за модулем 2	54	4	2	-	48	МКР-2
Разом	90	8	2	-	80	МКР-1,2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 5. Порядок надання домедичної допомоги дорослим при раптовій зупинці кровообігу. Серцево-легенева реанімація.	2
Разом		2

Форми та методи навчання і викладання

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню цілей, дисциплінарних результатів навчання, очікуваних компетентностей з дисципліни, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Методи навчання за джерелами набуття знань:

Словесні методи навчання:

Лекція - метод, за допомогою якого педагог у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою.

Пояснення - вербальний метод навчання, за допомогою якого педагог розкриває сутність певного явища, закону, процесу. Ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду здобувачів вищої освіти.

Бесіда передбачає використання попереднього досвіду здобувачів вищої освіти з певної галузі знань і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних.

Інструктаж займає важливе місце у навчальному процесі. Він передбачає розкриття норм поведінки, особливостей використання методів і навчальних засобів, дотримання правил безпеки під час виконання навчальних операцій. Інструктаж є важливим етапом в оволодінні методами самостійної пізнавальної діяльності, оскільки важливо, щоб здобувачі вищої освіти розуміли не лише, *що* треба робити, а й *як* це робити.

Наочні методи навчання:

Ілюстрація - метод навчання, за якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення (фото, малюнки, схеми, графіки та ін.).

Практичні методи навчання:

Практична робота - спрямована на використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань, відпрацюванні практичних навичків.

Методи навчання за характером логіки пізнання:

Аналітичний метод передбачає мисленнєвий або практичний розклад цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак. Це початковий компонент пізнання. Для розуміння цілісності явища, процесу, сутності окремого поняття необхідно перейти до синтезу.

Синтетичний метод ґрунтується на мисленнєвому або практичному з'єднанні виділених аналізом елементів чи властивостей предмета, явища в одне ціле. Синтез є органічним продовженням аналізу й може будуватися лише на його основі.

Індуктивний метод - шлях вивчення предметів, явищ від одиничного до загального. У результаті розуміння сутності ознак, властивостей одиничних предметів чи явищ, понять є можливість усвідомити істотні, типові закономірності чи властивості однопорядкових предметів або явищ.

Дедуктивний метод, навпаки, базується на вивченні навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного. Здобувачі вищої освіти ознайомлюються із загальною закономірністю, а потім на основі цієї закономірності, правила, закону характеризуються інші явища, предмети.

Традуктивний метод передбачає висновки від одиничного до одиничного, від часткового до часткового, від загального до загального.

Методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності здобувачів вищої освіти:

Проблемний виклад передбачає створення викладачем проблемної ситуації, допомогу здобувачам вищої освіти у виділенні та «прийнятті» проблемного завдання, використанні словесних методів (лекції, пояснення) для активізації мисленнєвої діяльності слухачів, спрямованої на задоволення пізнавального інтересу шляхом отримання нової інформації.

Частково-пошуковий метод включає здобувачів вищої освіти у пошук шляхів, прийомів і засобів розв'язання пізнавального завдання. Для дієвості цього методу створюється проблемна ситуація і здобувачі вищої освіти спонукаються до розуміння і «прийняття» пізнавального завдання. Керівництво ходом пошукової мисленнєвої діяльності здобувачів забезпечується використанням системи логічно вмотивованих запитань; стимулюванням і схваленням пізнавальної діяльності слухачів у процесі розв'язання навчальних завдань; аналізом успіхів, помилок і труднощів.

Інноваційні методи навчання.

Робота з навчально-методичною літературою та відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.

Навчання з використанням технічних ресурсів (відкрита освіта через соціальні мережі та вебресурси, BYOD (Bring your own devices), освіта на події (онлайн-заходи), заняття з використанням 3D-турів).

Інтерактивні методи - здобувачі і викладач перебувають у режимі бесіди, діалогу між собою; співпраця і взаємонавчання: викладач – здобувач,

здобувач – здобувач, при чому і викладач, і здобувач вищої освіти є рівноправними і рівнозначними учасниками освітньої взаємодії, що виключає домінування одного учасника навчального процесу над іншим, однієї думки над іншою.

Методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички - завдання з пошуку інформації, наукові доповіді, моделювання ситуацій за умов невизначеності результатів; під час таких занять здобувачі вчаться бути демократичними, спілкуватись з іншими людьми, критично мислити, ухвалювати обґрунтовані рішення.

Науково-дослідна робота - застосування нових методів і технологій, активізація пізнавальної діяльності, підвищення якості фахової підготовки та розвитку творчих здібностей у здобувачів вищої освіти, розширення їхньої обізнаності, забезпечення ефективного практичного використання набутих у процесі навчання знань та вмінь за відповідним освітнім компонентом (індивідуальна робота науково-педагогічних працівників із здобувачами вищої освіти, які займаються науковими дослідженнями; науково-дослідна робота у наукових гуртках кафедр; участь у науково-практичних конференціях, наукових читаннях, семінарах, конкурсах та ін.; проведення наукових пошуків у процесі проходження різних видів практики).

Самостійна робота спрямована на використання набутих знань при розв'язанні програмних завдань. Організація навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом педагога, але без його безпосередньої участі.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті методом опитування, відпрацювання практичних завдань. Підсумкова форма контролю - екзамен.

Результати оцінювання знань з навчальної дисципліни проводяться за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України.

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі:

- усне опитування - застосовується під час проведення усіх видів навчальних занять з метою визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу попереднього заняття;

- тестовий експрес-контроль (летючка) - проводиться з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти за попереднє (декілька попередніх) занять, або після завершення вивчення матеріалу змістового модуля;

- тестовий контроль - як правило, проводиться після завершення вивчення здобувачами вищої освіти матеріалу блоку змістових модулів;

- комбінована форма контролю - поєднання під час проведення навчальних занять усного опитування та експрес-контролю, або експресконтролю з тестовим контролем з метою максимального охоплення кількості залучених до контролю здобувачів вищої освіти і більш якісної перевірки рівня засвоєння ними знань.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Вид навчальної роботи		Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль				
Модуль № 1,2	Лекції	4	2	8
	Практичні заняття	1	10	10
Разом за поточний контроль				18
II. Контрольна робота*				25
III. Підсумковий контроль (екзамен)*				57
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Пояснення:* види навчальних занять та контрольні заходи для обов'язкового виконання.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача вищої освіти під час аудиторних занять та самостійної роботи впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на лекційному занятті (оцінюється від 0 до 2 балів):

2 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, демонструє вміння користуватися наочністю та медичним обладнанням під час відповідей на питання, наведено аргументацію відповіді;

1 бал – здобувач орієнтується в темі та в змозі висловлювати свої думки, певною мірою демонструє вміння користуватися наочністю та медичним обладнанням під час відповідей на питання;

0,5 бали – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми; обґрунтування відповіді недостатнє.

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється від 0 до 10 балів):

10-8 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, демонструє вміння користуватися наочністю та медичним обладнанням під час відповідей на питання, наведено аргументацію відповіді;

7-5 бал – здобувач орієнтується в темі та в змозі висловлювати свої думки, певною мірою демонструє вміння користуватися наочністю та медичним обладнанням під час відповідей на питання;

4-2 бали – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми; обґрунтування відповіді недостатнє.

1-0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки.

Контрольна робота

Кожен варіант контрольної роботи складається з двох теоретичних завдань та одного практичного.

Загальні вимоги до оформлення контрольної роботи: написання державною мовою, чіткість побудови, логічна послідовність аргументації відповідей на завдання, список використаної літератури. Слід використовувати загальноприйняту професійну термінологію.

Контрольна робота оформляється на аркушах формату А4 без рамок, додержуючись таких розмірів полів: ліве - 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє - 20 мм. Нумерація сторінок має бути наскрізною і подаватися арабськими цифрами зверху справа сторінки. Першою сторінкою є титульний аркуш (див. зразок), який включають до загальної нумерації, але номер сторінки на ньому не ставлять.

Список використаних літературних джерел у алфавітному порядку розміщується з нової сторінки.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт:

23-25 балів – повністю розкриті три питання, здобувач при захисті роботи продемонстрував усвідомленість при відповідях, правильно зроблені позначки ілюстративного матеріалу, дотримані всі вимоги до виконання та оформлення.

18-22 балів – здобувач вміє відтворювати вивчений матеріал, при цьому повністю розкриті два питання теоретичного характеру, а третє - частково, відповіді недостатньо обґрунтовані, анатомічні та медичні терміни використовуються не в повному обсязі, дотримані всі вимоги до виконання та оформлення;

9-17 балів – розкрито одне теоретичне питання, друге та третє – частково, анатомічні та медичні терміни використовуються не в повному обсязі, дотримані всі вимоги до оформлення;

1-8 бали – здобувач володіє матеріалом на початковому рівні.

0 балів – відповіді відсутні.

Підсумковий контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені:

57 – 53 балів у повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом,

глибоко та всебічно розкрив зміст питань;

52 – 46 балів достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст поставлених питань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

45 – 36 балів у цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

35 – 26 балів не у повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкритий зміст питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

25 – 14 бал частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

13-1 бали не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту питань.

0 балів – не відповідає на жодне питання.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі усного екзамену.

Кожен варіант екзаменаційного білету складається з двох питань. Відповіді на питання оцінюються за критеріями досягнення нормативних результатів навчання. Основними вимогами є розуміння ідей та положень, здатність вичерпно та аргументовано їх викласти, висловити та обґрунтувати власну позицію з питань, що розглядаються в ході вивчення дисципліни.

Перелік питань для підготовки до іспиту:

Модуль 1 Правові та організаційні основи охорони здоров'я працівників.

- 1) Охорона праці: обов'язки роботодавців і працівників;
- 2) Управління та контроль за охороною праці, охороною здоров'я;
- 3) Трудова медицина: що вона вивчає, застосування;
- 4) Основні поняття та принципи сфери охорони здоров'я;
- 5) Медичні огляди працівників: для кого обов'язкові;
- 6) Професійні захворювання;
- 7) Професійний ризик - що це таке, визначення та поняття;
- 8) Огляд постраждалого та оцінка його стану
- 9) Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гострий мозковий інсульт; Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гострий інфаркт міокарда;
- 10) Непритомність. Колапс. Термінальні стани (передагональний стан, термінальна пауза, агонія). Клінічна та біологічна смерть.
- 11) Порядок надання домедичної допомоги дорослим при раптовій зупинці кровообігу;
- 12) Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при масивній зовнішній кровотечі; Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травматичній ампутації;

Модуль 2 Небезпеки життєдіяльності у виробничій сфері та у побуті.

- 13) Безпека. Види безпеки
- 14) Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори
- 15) Промислові аварії, катастрофи та їх наслідки
- 16) Небезпечні події на транспорті та транспортних комунікаціях
- 17) Пожежна безпека
- 18) Показники пожежо вибухонебезпеки речовин і матеріалів
- 19) Хімічна безпека
- 20) Класифікація надзвичайних ситуацій
- 21) Оцінка ризику небезпеки, концепція прийняттого (допустимого) ризику, управління ризиком;
- 22) Безпека людини у життєвому середовищі: Конфлікти, Стрес, Тероризм, Алкоголізм, Тютюнокуріння, Наркоманія, СНІД – синдром набутого імунodefіциту .
- 23) Захист населення і територій від НС техногенного та природного характеру
- 24) Промислові аварії, катастрофи та їх наслідки
- 25) Сили та засоби захисту населення і територій від НС техногенного та природного характеру
- 26) Радіаційна безпека, Електробезпека, Пожежна безпека
- 27) Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок; Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта;
- 28) Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при термічних опіках;
- 29) Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною; Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на передозування опіоїдами;
- 30) Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок;
- 31) Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом або блискавкою;
- 32) Порядок надання домедичної допомоги при утопленні;
- 33) Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності верхніх дихальних шляхів - обструкція стороннім тілом;

Політика викладання навчальної дисципліни.

При викладанні навчальної дисципліни на заняттях, викладач вимагає від здобувачів вищої освіти:

- своєчасно (за 5 хв до початку) прибувати на заняття, без запізнь та з неповажної причини пропускати заняття;
- під час заняття не дозволяється користуватися мобільним телефоном, планшетом смарт-годинником чи іншими мобільними пристроями без дозволу науково-педагогічного працівника;
- активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і

своєчасне виконання завдань;

- здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися політики доброчесності під час виконання самостійної роботи;

- здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів;

- до здачі іспиту допускаються здобувачі, які отримали прохідні бали по всім МК.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Наказ від 09.03. 2022 № 441. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 березня 2022 р. за № 356/37692. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах.

2. Екстрена медична допомога травмованим на дошпитальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін..] – Київ. – 2016 – 400 с.

3. Домедична допомога в умовах надзвичайних ситуацій. Практичний посібник. / Волянський П.Б., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Дрозденко Н.В., Іскра Н.І., Макаренко А.М., Стрюк М.П., Терент'єва А.В. // К.: Видавництво – друкарня 2016. – 151 с.

4. Постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1116 «Про затвердження Типового положення про центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».

5. Світлична Н.О. Соціально-психологічні чинники збереження психологічного здоров'я працівників ДСНС. Світлична Н.О., Перелигіна Л.А., Афанасьєва Н.Є. Монографія. Х.: ХНАДУ, 2016. – 259 с.

6. Світлична Н.О. Психопрофілактики та психокорекції психологічного здоров'я працівників ризиконебезпечних професій. Науковий вісник Херсонського державного університету : Зб. Наук. праць. Серія «Психологічні науки». – Херсон, 2015. - № 1. – С. 71–75.

7. Світлична Н.О. Вплив психологічної травми на психологічне здоров'я працівників ДСНСУ. Вісник Національного університету оборони України : зб. наук. праць. – Київ, 2013. – Вип. 6 (37). – С. 259–265.

8. Svitlychna N. Social Content of Psychological Specialists' Professional Activity. Postmodern Openings. March, 2021 Volume 12, Issue 1. pages: 01-20. ISSN: 2068-0236 e-ISSN: 2069-9387. DOI: <https://doi.org/10.18662/po/12.1/242>. (Web of Sciences);

9. Svitlychna N. Viability and socio-psychological adaptation of athletes of different qualifications in fire and applied sports. Health, sport, rehabilitation, ISSN 2520-2677 (Print) ISSN 2520-2685 (Online). 2021 7(4). (Scopus).

10. Svitlychna N. Features of the relationship between the pre-start state and stress resistance in athletes of different qualifications. Journal of Physical Education and Sport, Vol. 23 (issue 1), Art 29, pp. 237 - 246, January 2023. online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 (Scopus).

11. Основи виживання: заходи, що забезпечують життєдіяльність в умовах автономного існування при надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник. ІДУЦЗ УЦЗУ, УНПЦЕМД та МК МОЗ України. Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. [Гур'єв С.О., Миронець С.М., Рошчін Г.Г. та ін.] – К.: 2009 – 209 с.

12. Охорона праці та безпека життєдіяльності населення при надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник / За ред. проф. І.В. Кочіна. – К.: Здоров'я, 2005. – 432 с. 24

13. Домедична допомога на місці події. Практичний посібник. За загальною редакцією д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва.

Розробник:

доцент кафедри
піротехнічної та спеціальної підготовки
факультету цивільного захисту,
к.психол.н.

Наталія С^ВІТЛІЧНА

_____ (підпис)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)